

חברת

לזמרי ש"ם

לחיזוק לימוד
הדף היומי

בס"ד

טעימה שבועית בלימוד הדף היומי

נושג גאמורי, מהנאמז קפולג כי גצא

מסכת הוריות

בספר "באר שבע" הקשה מדוע נשנתה מסכת הוריות בסדר נזיקין, והרי עניינה קרבנות והיה ראוי לשנותה בסדר קדשים. וכמו שהקשה הגמרא בנוזר מדוע נשנתה בסדר נשים והיה ראוי לשנותה בסדר קדשים.

ועוד הקשה למה נשנתה מסכת הוריות לאחר מסכת אבות, וכן על מסכת אבות עצמה יש לשאול מה עניינה לסדר נזיקין.

ותירץ עפ"י דברי הרמב"ם (הקדמה לסדר זרעים) שסידר רבי את מסכת אבות אחרי מסכת סנהדרין והמסכתות הנלוות אליה, שכן היא כוללת דברי מוסר הנצרכים לדיינים, כגון "הו מתונים בדין" ועוד, ואחרי שביאר את מוסר הדיינים התחיל רבי לבאר דיני שגיאותיהם במסכת הוריות, שהרי כל מי שיש בו טבע בשר ודם אי אפשר שלא יטעה ויחטא.

והוסיף ב"באר שבע" שמה שאמרה הגמרא (ב"ק קב.) שבשתי מסכתות אין סדר למשנה הכוונה שלא שנה רבי לתלמידיו על סדר המסכתות, אבל אחרי שסידר רבי את המשנה וסידר כל מסכת על מקומה ודאי צריך לדעת טעם מדוע נקבעה כל מסכת במקומה (עיי' תוס' הראשון במסכת בבא בתרא).

